

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/6/2018
Identifikačné číslo spisu:	8704115103
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Franciscy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:8704115103.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu M. N., bývajúceho v A., zastúpeného Mgr. Marošom Ježíkom, advokátom so sídlom v Starej Ľubovni, Okružná č. 871/65, proti žalovaným 1/ O. N., bývajúcej v Z., 2/ O. N., bývajúcej v Z., 3/ O. N., bývajúcemu v A., zastúpeným JUDr. Ladislavom Lukáčom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná č. 19, o návrhu a vzájomnom návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 10 C 158/2004, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 26. októbra 2015 sp. zn. 8 Co 78/2015, 8 Co 79/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ až 3/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou zo 14. mája 2004 voči žalovaným 1/ až 3/ domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti v katastrálnom území Spišská Sobota vedenej na liste vlastníctva č. XXX ako parcela č. XXX - zastavané plochy a nádvoria vo výmere XXX m² (ďalej len „sporný pozemok“), ktorá je v podielovom spoluvlastníctve žalobcu v podiele 7/10 a žalovaných 1/ až 3/ v podieloch po 1/10. Navrhol, aby po zrušení ich podielového spoluvlastníctva pripadol sporný pozemok do jeho výlučného vlastníctva s tým, že žalovaným 1/ až 3/ vyplatí adekvátne finančné náhrady.

2. Žalovaní 1/ až 3/ podali po začatí konania vzájomnú žalobu, ktorou sa domáhali zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovaných k nehnuteľnosti v katastrálnom území Spišská Sobota vedenej na liste vlastníctva č. XXXX ako rodinný dom so súpisným č. XXXX na parcele č. XXX (ďalej len „sporný dom“). Podľa ich názoru sporný dom nie je vo výlučnom vlastníctve žalobcu, ale v podielovom spoluvlastníctve žalobcu (v podiele 7/10) a žalovaných 1/ až 3/ (v podieloch po 1/10).

3. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 13. októbra 2014 č.k. 10 C 158/2004-554 v spojení s opravným uznesením č.k. 10 C 158/2004-563: a/ zrušil podielové

spoluvlastníctvo účastníkov k spornému pozemku a prikázal ho do výlučného vlastníctva žalobcu, b/ zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov k spornému domu a prikázal ho do výlučného vlastníctva žalobcu, c/ žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť do 60 dní žalovaným 1/ až 3/ za ich spoluvlastnícke podiely po 5 571,90 €. Na základe výsledkov dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobca nepreukázal, že je výlučným vlastníkom sporného domu. Podľa presvedčenia prvoinštančného súdu je sporný dom - tak, ako aj sporný pozemok - v podielovom spoluvlastníctve žalobcu (v podiele 7/10) a žalovaných 1/ až 3/ (v podieloch po 1/10). Pri určení hodnoty sporného pozemku a sporného domu vychádzal súd prvej inštancie z aktuálnej ceny zistenej znalkyňou. Pokiaľ ide o sporný pozemok, žalovaní súhlasili s cenou podľa znaleckého posudku, žalobca s touto cenou nesúhlasil a navrhol nižšiu cenu. Pokiaľ ide o sporný dom, žalovaní súhlasili s cenou podľa znaleckého posudku, žalobca ale žiadal ich vzájomnú žalobu zamietnuť. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že hodnota sporného pozemku je 30 019 € a hodnota sporného domu je 25 700 €, takže žalobca má každému zo žalovaných zaplatiť po 5 571,90 €.

4. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 26. októbra 2015 sp. zn. 8 Co 78/2015, 8 Co 79/2015 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením potvrdil podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) ako vecne správny. Odvolací súd sa stotožnil aj s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a jeho záverom, v zmysle ktorého žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že je - nad rámec ním zdedených spoluvlastníckych podielov - výlučným spoluvlastníkom sporného domu právnym titulom vydržania. Podľa názoru odvolacieho súdu správne súd prvej inštancie zohľadnil vyplatenie žalovaných za ich podiely z hodnoty rozostavaného domu v stave, v akom ho zdedili. Neskoršie investície, či už žalobcu alebo žalovaných, boli vo vzťahu k predmetu konania bez právneho významu. Správne tiež súd prvej inštancie vychádzal zo znaleckého posudku, ktorým sám nariadil dokazovanie, a nie z listinného dôkazu predloženého žalobcom.

5. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (20. januára 2016) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný. Podľa jeho presvedčenia mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať tým, že súdy nezohľadnili závery znalcov obsiahnuté v posudkoch, ktoré predložil súdu a boli spôsobilé priviesť pre neho priaznivejšie rozhodnutie, lebo sa v nich uvádzala nižšia hodnota nehnuteľnosti. Nesprávny je právny záver súdov oboch inštancií, že nie je výlučným vlastníkom sporného domu - žalovaní sa totiž po dedičskom konaní nijako nepodieľali na jeho dostavaní, čo uviedli aj v ich potvrdení, so zreteľom na ktoré bol žalobca v dobrej viere, že je oprávnený držiteľ sporného domu a že ho nadobudol aj v podieloch, o ktorých žalovaní tvrdia, že im náležia. Súd prvej inštancie ani odvolací súd sa s touto skutočnosťou náležite nevyrovnali. Z týchto dôvodov žalobca žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

6. Žalovaní 1/ až 3/ navrhli dovolanie odmietnuť ako procesne neprípustné.

7. Dovolanie bolo podané 20. januára 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

9. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd posudzoval prípustnosť dovolania podľa ustanovení právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016.

10. Podľa právnej úpravy účinnej do uvedeného dňa bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

11. V danom prípade je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nemá znaky tých rozsudkov uvedených v § 238 O.s.p., proti ktorým bolo dovolanie prípustné.

12. Dovolanie žalobcu by vzhľadom na vyššie uvedené vyvolalo sledovaný procesný účinok (umožňujúci uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu) iba vtedy, ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v ustanovení § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p.

12.1. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

12.2. Žalobca tvrdí, že mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania [v zmysle § 18 O.s.p. mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

13. Dovolateľom namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ale za tzv. inú vadu konania, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 111/1998). Na tom zotrvalo aj neskoršie zjednocujúce stanovisko R 2/216. V predmetnej veci sú v dovolaní napadnutom rozhodnutí zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody, preto uplatnenie druhej vety tohto stanoviska neprichádza do úvahy.

14. Obdobne do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania nezakladalo ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

15. Prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nezakladalo ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

16. K vyššie uvedenému treba pripomenúť konštatovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky, že „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“ (viď IV. ÚS 196/2014).

17. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že žalobcom podané dovolanie nevyvolalo účinok, ktorý by po 1. júli 2016 umožnil uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

18. Najvyšší súd z týchto dôvodov odmietol dovolanie žalobcu podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby sa zaoberal opodstatnenosťou jeho argumentácie, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

19. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 vo výroku o odmietnutí dovolania a 2 : 1 vo výroku o náhrade trov dovolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.